

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **H. N. J. S.**, zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2017, č. j. 2 A 19/2017 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Krajského ředitelství policie hl. města Prahy ze dne 24. 7. 2016, č. j. KRPA-288942-47/ČJ-2015-000022 (dále též „správní orgán I. stupně“) bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a písm. c) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 2 let. Současně mu byla stanovena doba k vycestování z území České republiky v délce 30 dnů.

[2] Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání. Rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 2. 2017, č. j. CPR-22138-9/ČJ-2016-930310-V234, bylo odvolání zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který žalobu shora označeným rozsudkem zamítl. Soud na základě obsahu správního spisu přisvědčil správním orgánům, že byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o vyhoštění. Důvodnou neshledal soud ani námitku o nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud se zabýval jednotlivými kritérii vymezenými v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Úmluvy a ochraně lidských práv a základních svobod a dospěl k závěru, že rozhodnutí o správním vyhoštění nepředstavuje nepřiměřený zásah ve smyslu této judikatury. Soud nepřisvědčil žalobci ani v námitce poukazující na nemožnost vycestování. Správní orgán si u Ministerstva vnitra vyžádal závazné stanovisko o možnosti vycestování, ze kterého vyplývá, že vycestování žalobce je možné. Žalobci bylo přitom umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí, vč. uvedeného závazného stanoviska, této možnosti využil, nikterak proti nim však nebrojil. Nenavrhoval ani doplnění dalších podkladů. Ze shora uvedených důvodů městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[4] Proti uvedenému rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. V kasační stížnosti zejména uvedl, že vyhoštění představuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Správní orgány ani soud možný zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele ve svých rozhodnutích prakticky nezkoumaly, čímž se staly jejich rozhodnutí nepřezkoumatelnými. Správní orgány nadto porušily § 3 správního řádu a další zásady správního řízení (§ 2 odst. 3 a 4, § 51 odst. 3 správního řádu). Stěžovatel poukázal na to, že žije dlouhodobě na území České republiky, kde se asimiloval a přijal odlišnou kulturu za vlastní. Stěžovatel má vážný vztah s novou družkou (občankou EU), která odmítá stěžovatele následovat do jiné země a která při pomyslení na realizaci vyhoštění velmi trpí. Vyhoštění není možné ani s ohledem na věk a zdravotní stav stěžovatele, jakož i z důvodu, že se již nebude moci vrátit do České republiky. Dále upozornil na situaci v zemi původu. Dovojuje nemožnost vyhoštění. S ohledem na uvedené důvody stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Požádal i o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti nezpochybňoval, že byly dány důvody k vydání rozhodnutí o vyhoštění. Namítal, že vyhoštění představuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.

[7] Primárně tvrdil, že městský soud a správní orgány tento zásah ve svých rozhodnutích prakticky nezkoumaly, čímž se staly jejich rozhodnutí nepřezkoumatelnými. Tato námitka není důvodná.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů (zde městského soudu) vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nálezy ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena.*“ Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz), vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“.

Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.*“

[9] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že je přezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný, přičemž vypořádává uplatněné žalobní námitky. Městský soud se důkladně zabýval i námitkami stran tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, srov. strany 6, 7 a 8 rozsudku. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163, ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, oba dostupné na www.nssoud.cz).

[10] Ani rozhodnutí správních orgánů nelze považovat za nepřezkoumatelná. I ta jsou řádně odůvodněna a jsou plně srozumitelná (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 - 84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 - 109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012 - 41, ze dne 6. 6. 2013, č. j. 2 As 73/2012 - 20, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013 - 25 atp.). Správní orgán I. stupně se důkladně

zabýval tvrzeným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele (srov. str. 4 až 5 prvostupňového rozhodnutí), odvolací orgán pak řádně vypořádal uplatněné odvolací námitky a převzal závěry správního orgánu I. stupně. Námitky, ve kterých stěžovatel poukazoval na nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů a městského soudu, tedy nejsou důvodné.

[11] Pokud pak stěžovatel brojil proti posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života ze strany správních orgánů a městského soudu, konstatuje zdejší soud, že při posuzování tohoto zásahu je nutné vycházet z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“) vztahující se k článku 8 Úmluvy a ochraně lidských práv a základních svobod, která ukládá zohlednit zejména rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, imigrační historii cizince, povahu a závažnost porušení povinností daného státu. Všechna uvedená kritéria je třeba vždy posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku, jelikož právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Při přezkumu zásahu do práva na soukromý a rodinný život je podle judikatury ESLP nutné za pomoci principu proporcionality vyvažovat mezi zájmy cizince na jedné straně a protichůdnými veřejnými zájmy na straně druhé. Rozhodnutí o správním vyhoštění je přiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života tehdy, je-li takovým rozhodnutím dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem společnosti na dodržování platných zákonů na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé (viz rozsudek ESLP ve věci *Nunez proti Norsku*, 28. 6. 2011, stížnost č. 55597/09; či rozsudek velkého senátu ESLP ve věci *Jeunesse proti Nizozemsku*, 3. 10. 2014, stížnost č. 12738/10, rozsudek velkého senátu ve věci *Üner proti Nizozemsku*, ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, jakož i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 1 Azs 140/2014 - 42, ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 Azs 174/2014 - 41, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013 - 43 atp.).

[12] Podle Nejvyššího správního soudu správní orgány a následně i městský soud postupovaly v souladu s označenou judikaturou. Stěžovatelem uváděné skutečnosti nemohou převážit nad tak dlouhodobým a opakovaným porušováním pravidel pobytového režimu, kterého se stěžovatel dopouštěl na území České republiky (což ostatně ani nezpochybňuje). Veřejný zájem na vyhoštění cizince proto oprávněně převážil nad ochranou jeho soukromého a rodinného života. V podrobnostech odkazuje zdejší soud na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu a městského soudu, která se tímto podrobně zabývaly, a dodává následující. Pokud stěžovatel konkrétně poukazoval na nemožnost vyhoštění z důvodu vytvořených rodinných a soukromých vazeb, konstatuje zdejší soud, že sám stěžovatel ve správním řízení (do protokolu ze dne 15. 7. 2015) mj. uvedl, že je svobodný, bezdětný, v České republice nemá žádné příbuzné. Jeho celá rodina žije v Iránu; stěžovatel má v této zemi též byt. Rodina mu finančně pomáhá. Na území ČR nežije s občanem EU ve společné domácnosti a ani se o takového občana nemusí starat. Dále uvedl, že z území České republiky nemůže vycestovat pouze z toho důvodu, že nemá cestovní doklad; pokud by ho měl, území České republiky by opustil. Teprve v kasační stížnosti začal tvrdit, že území České republiky nemůže opustit z důvodu vážného vztahu

pokračování

ke své družce, která je občankou EU. Tento vztah však nijak nekonkretizoval, neuvedl ani jméno této družky (aby bylo možno ověřit, že se jedná skutečně o občanku EU). Jak nadto plyne z četné judikatury ESLP, pokud účastník řízení rodinné, resp. soukromé vazby vytvářel a prohluboval v době nelegálního pobytu, nemohl se rozumně spoléhat na to, že bude moci na daném území pobývat trvale (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013 - 31, ze dne 18. 6. 2014, č. j. 7 Azs 75/2015 - 34, jakož i rozsudky ESLP ze dne 26. 1. 1999, ve věci *Jerry Olajide Sarumi proti Spojenému království*, stížnost č. 43279/98, ze dne 22. 5. 1999, ve věci *Andrey Sheabashov proti Lotyšsku*, stížnost č. 50065/99, ze dne 24. 11. 1998, ve věci *Biraga a ostatní proti Švédsku*, 3. 4. 2012, stížnost č. 1722/10, ve věci *Mitchell proti Spojenému království*, stížnost č. 40447/98, ze dne 22. 6. 1999, ve věci *Ajayi a další proti Spojenému království*, stížnost č. 27663/95, nebo ze dne 31. 1. 2006, ve věci *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99).

[13] Uvedenou judikaturu je třeba vztáhnout i na další kasační tvrzení stěžovatele, např. na tvrzení, že se na území České republiky asimiloval a přijal tuzemskou kulturu za vlastní. S ohledem na argumentaci stěžovatele ve správním řízení (zachycenou do protokolu ze dne 15. 7. 2015) o tom, že celá jeho rodina žije na území Íránu, pomáhá mu finančně, stará se o jeho byt atp., lze pochybovat o neúčelovosti kasační námitky o obavě stran zpětného přijetí stěžovatele jeho rodinou. Ostatně i v řízení o kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že jej finančně podporuje jeho rodina. Stěžovatel nadto není vyhošťován zpět ke své rodině, ale do země svého původu. Pokud pak stěžovatel poukazoval na svůj zdravotní stav, je nutno uvést, že do označeného protokolu sepsaného v rámci řízení o vyhoštění sám uvedl, že je zdravý, lékařskou pomoc nepotřebuje, přičemž (a to ani v soudním řízení) relevantně nedokládal, že by u něj došlo ke změně zdravotního stavu. Stěžovatel dále obecně poukazoval na situaci v zemi původu a na důsledky vyhoštění. K tomu zdejší soud uvádí, že ve správním řízení uvedl, že jediným důvodem, pro který nemůže vycestovat z území České republiky, je to, že nemá cestovní doklad. Žádné jiné důvody, pro které by se nemohl vrátit do své vlasti, neuvedl. Nutno dodat, že správní orgán se zabýval situací v zemi původu. Za tímto účelem si vyžádal i závazné stanovisko k možnosti vycestování stěžovatele do vlasti. S tímto stanoviskem, jakož i s dalšími podklady rozhodnutí, bylo stěžovateli umožněno se seznámit, žádné výhrady, či návrhy na doplnění dokazování neuplatnil. Ostatně ani v žalobním řízení nedoložil žádný podklad, který by byl schopen závěry správních orgánů relevantně vyvrátit, resp. který by potvrdil stěžovatelova tvrzení o nemožnosti vyhoštění. V této souvislosti lze doplnit, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje (srov. nález Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07, a dále usnesení Ústavního soudu ze dne, 23. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 219/04, a ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. II. ÚS 59/06). Stejný postoj v minulosti zaujal rovněž Evropský soud pro lidská práva např. v rozsudku ze dne 28. 6. 2011 ve věci *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, či v rozsudku velkého senátu ze dne 3. 10. 2014 ve věci *Jeunesse proti Nizozemsku*, stížnost č. 12738/10. Městský soud se řádně vypořádal i s žalobní námitkou stran nemožnosti vyhoštění stěžovatele z důvodu, že je osobou bez státní příslušnosti a zdejší soud se s jeho hodnocením ztotožňuje.

[14] Důvodné neshledal zdejší soud ani námitky poukazující na porušení § 3 správního řádu a dalších zásad správního řízení (§ 2 odst. 3 a 4 a § 50 odst. 3 správního řádu). K uvedeným námitkám zdejší soud předně konstatuje, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční; kasační soud je vázán důvody kasační stížnosti. Proto obsah a

kvalita kasační stížnosti v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Kasační soud není oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta. Jinými slovy, pokud stěžovatel uplatní obecnou námitku, může se jí ve stejném rozsahu zabývat i soud. K tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, a rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78 a ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 835/2006 Sb. NSS, jakož i rozhodnutí Ústavního soudu, např. sp. zn. II. ÚS 460/15, sp. zn. II. ÚS 460/15 atp.). Nejvyšší správní soud se proto uvedenými námitkami mohl zabývat pouze v předestřené rovině. Podle § 3 správního řádu platí, že nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 téhož zákona. Podle § 50 odst. 3 správního řádu je pak správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Podle názoru Nejvyššího správního soudu správní orgány v dané věci výše uvedeným povinnostem dostály. Pokud pak stěžovatel (rovněž v obecné rovině) namítal, že správní orgán neprovedly všechny důkazy, resp. že městský soud si měl obstarat další podklady, odkazuje zdejší soud na výše uvedené a dodává, že správní orgány, resp. městský soud si obstaraly dostatek podkladů pro své závěry; obstarávání dalších podkladů nebylo nutné. Obsah správního spisu poskytuje jednoznačnou oporu pro závěry správních orgánů a soudu. Na zákonnosti správních rozhodnutí nic nemění ani (ničím nepodložené) tvrzení stěžovatele o nemožnosti návratu do České republiky po uplynutí doby, na kterou je vyhoštěn. Jako účelové pak vyhodnotil zdejší soud tvrzení stěžovatele o tom, že se obává kontaktovat zastupitelský úřad své vlasti v České republice. Stěžovatel neuvedl žádný důvod této obavy. Ve správním řízení přitom tvrdil, že zastupitelský úřad kontaktoval.

[15] Nejvyšší správní soud neshledal ani žádnou jinou vadu či nezákonnost, pro kterou by bylo nutno rozhodnutí správních orgánů či soudu zrušit. Jejich rozhodnutí mají plnou oporu v právní úpravě a správním spisu a jejich závěry proto zdejší soud plně přebírá.

[16] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po doplnění kasační stížnosti, nezbytném poučení účastníků řízení a učinění dalších nezbytných úkonů nutných pro rozhodnutí.

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení

pokračování

nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. srpna 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu